

Vastaus kirjalliseen kysymykseen KKV 210/2022 vp

Vastaus kirjalliseen kysymykseen selkäydinvammaisten hoidosta ja kuntoutuksesta

Eduskunnan puhemiehelle

Eduskunnan työjärjestyksen 27 §:ssä mainitussa tarkoituksessa Te, Arvoisa puhemies, olette toimittanut asianomaisen ministerin vastattavaksi kansanedustaja Paula Risikon /kok näin kuuluvan kirjallisen kysymyksen KK 210/2022 vp:

Mihin toimenpiteisiin hallitus ryhtyy selkäydinvammaisten henkilöiden hoidon ja kuntoutuksen epäkohtien poistamiseksi ja

mihin toimenpiteisiin hallitus ryhtyy keskittämisasiäsetuksen toteutumisen valvonnan kehittämiseksi?

Vastauksena kysymykseen esitän seuraavaa:

Erikoissairaanhoidon keskittämisasiäsetuksen (582/2017) 5 §:n 1 kohdan mukaan keskitetään valtakunnallisesti selkäydinvammaisten akuuttivaiheen hoito, välitön kuntoutus ja elinikäinen monialainen hoito ja seuranta, millä on haluttu varmistaa erikoisosaaminen erityisesti vaativimmassa vaiheessa. Tällä on haluttu varmistaa elinikäisen ja erikoisosaamista vaativan yksilöllisen hoito-, palvelu- ja kuntoutuskokonaisuuden toteutuminen. Selkäydinvammakeskukset toimivat Helsingin, Tampereen ja Oulun yliopistollisen sairaalan yhteydessä.

Selkäydinvammaiset ovat heterogeeninen ryhmä, ja osalla on myös muita – itse vammaan liittymättömiä – tarpeita, joiden hoito palvelujärjestelmässä tavanomaisilla prosesseilla voi olla tarkoituksenmukaista ja edellyttää alueen käytäntöjen tuntemusta. Selkäydinvammaisten hoito-, palvelu- ja kuntoutuskokonaisuus tulee koordinoitua kokonaisuutena kattamaan kaikki yksilöllisiin tarpeisiin vastaavat palvelut. Mukaan tarvitaan koko palvelujärjestelmä.

Sote-uudistuksen myötä syntyvillä hyvinvointialueilla perus- ja erityistason palvelut integroidaan, jolloin konsultaatiokäytäntöjen toteutus ja erityisosaamisen kertyminen ja saatavuus voidaan varmistaa nykyistä paremmin. Alueet voivat yhdessä selkäydinvammakeskusten kanssa suunnitella yksilölliset hoito-, palvelu- ja kuntoutuskokonaisuudet nykyistä koordinoitummin. Sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämislain 35 §:n mukaan hyvinvointialueiden tulee sopia yh-

teistyösopimuksessaan, miten harvoin tarvittavat ja erityisen vaativat palvelut toteutetaan riittävän taidon ja osaamisen saavuttamiseksi, mikä myös edesauttaa selkäydinvammaisten hoito- ja kuntoutusprosessien ja esimerkiksi konsultaatiomahdollisuuksien kehittämistä.

Keskittämisasiasetuksen seurantaan toimii ns. koordinaatioryhmä, jossa on jäsenet sosiaali- ja terveysministeriöstä, valtiovarainministeriöstä, Valvirasta, aluehallintovirastosta ja kultakin erityisvastuualueelta. Koordinaatioryhmä kokoontuu noin kaksi kertaa vuodessa. Selkäydinvammaisten hoitokäytännöt on mahdollista ottaa esiin seuraavassa kokouksessa. Terveiden ja hyvinvoinnin laitoksen kanssa on kehitetty tietopohjaa keskittämisasiasetuksen seurannan tiivistämiseksi. Kokonaisten hoito- ja palveluketjujen seuraaminen yksittäisen potilasryhmän osalta kansallisesti ei vielä toteudu. Sosiaali- ja terveysministeriö tulee arvioimaan keskittämisasiasetuksen uudistamisen terveydenhuollon sisältölainsäädännön uudistamisen yhteydessä.

Sosiaali- ja terveysministeriössä kehitetään sitoutuneesti hyvinvointialueiden strategista ja palveluiden sisällöllistä ohjausta ja ohjauksen toimintamalleja. Tavoitteena on mahdollisimman vaikuttavuusperusteinen ja ihmisten tarpeisiin vastaava palvelujärjestelmä.

Valvovat viranomaiset ovat toimivaltaisia toteuttamaan valvontaa yksittäisissä potilastapauksissa ja yksittäisten palveluyksiköiden käytäntöjen osalta.

Helsingissä 13.5.2022

Perhe- ja peruspalveluministeri Aki Lindén